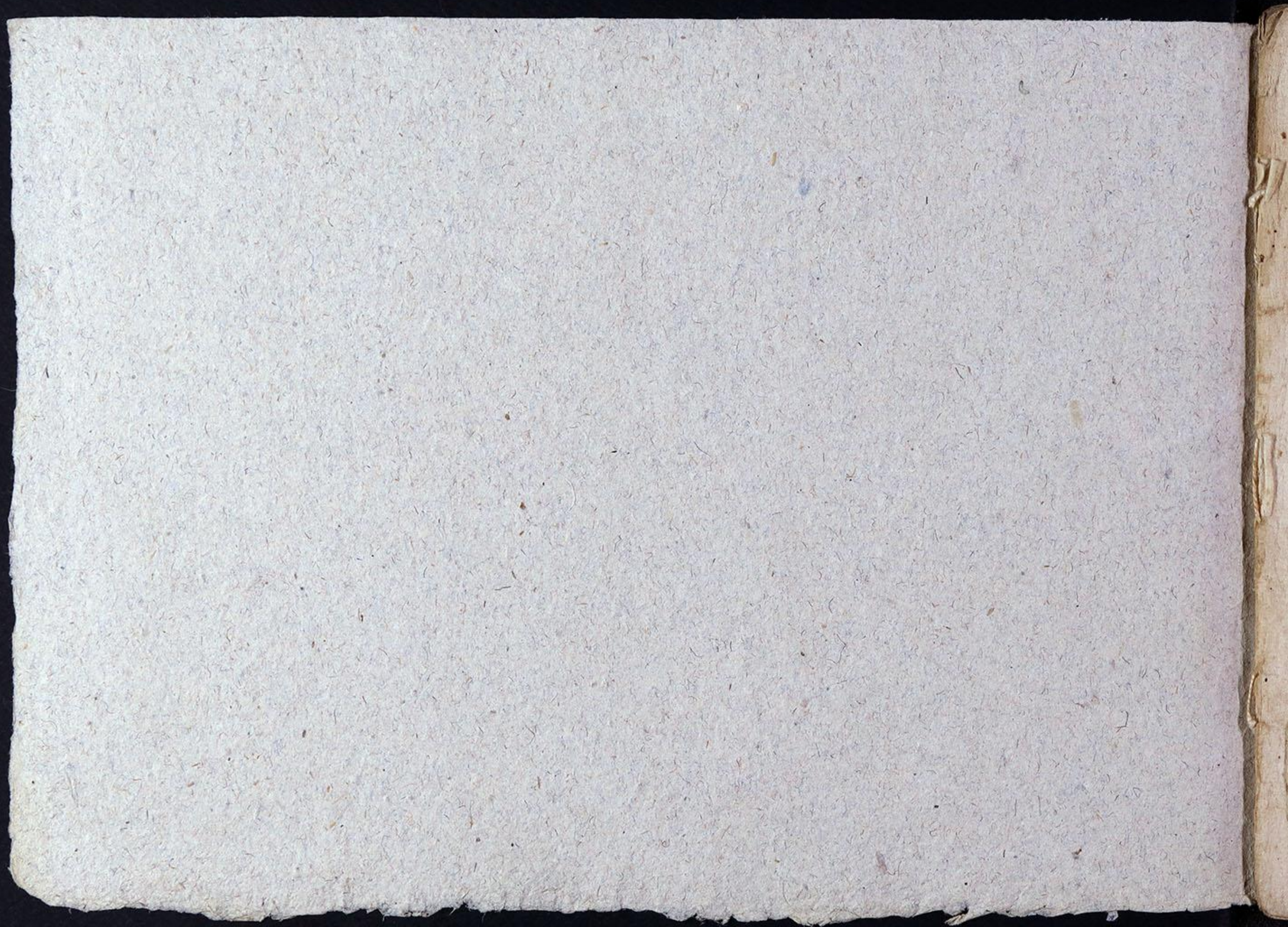

73

Romani Austriacae Liberi Regni Poloniae et alibi p^{re} Aug^{ust} 158
dam^{de} nouo Regi eligendo comitia haberentur & saue. (Vorsen)

Vt regat extremo populos Aquiloni rigentis,
Imperit et nutu Sarmatis ora suo
Incola Suedas, Moschus, Bathonius ambit,
Et petit Austriadum sola sine arte domus.
Incola & Regni diademati cingitur huius
Cum nostro absorbet sanguine pauper opes.
Si datur heredi Suedo, Bathonius hanc
Vindicat imperium: pugnat utiq; puer,
Proneruit Regnum Moschus, memissi fatimur
Inultitiamq; sua, squitiag; Patris.
Si sapimus tanti proceris debentur honoris
Austriacis sola est hac sine labe domus
Marty Malinols

Cur Caesar in Altorum Urbis parti habitat
et de ius Aula splendidissima

Caesar habet summo connexa palatia coelo
Et dignas superis incolis ille domos.

Communis fideis, communia sacra frequentat,
Communeque Aulam cum Jove Caesar habet.

M. Malacrida

Carissimo in Christo filio nro Sigismundo Poloniæ et Sueciæ

no 1.

Regi Illustri.

CLEMENS. PP. VIII.

Carissime in Christo fili noster salutem, et Apostolicam benedictionem. Quibus causis adducti mittamus hoc tunc in Poloniam hunc Dilectum filium Martium Malacridam primum, et prudentem hominem, ex eodem ipso copiosius intelliget Maiestas tua. pertinent ad idem ad solam Dei gloriam, quam semper et ubique per eius gratiam propositam habemus. itaque à te petimus, ut cumulatam fidem præbeas eidem Martio quem non solum tibi notum esse scimus sed gratum quodque eis arbitramur tractavit enim apud nos aliquando negotia tua et diligenter et fideliter. quo etiam nomine illum magis amamus, facit enim nostra singularis in te caritas, sed et ipsi, qui tibi sunt addicti cariores habemus. Tu igitur benignus ut soles illum excipies, tuosque Regis patrocinio ad mandata nostra exequenda ubi opus erit adiuvabis. Tibi intima Apostolicam, et paternam benedictionem nostram tribuimus, et à Deo optimo celestis gratia copiam precamur, ut illius donis quibus te plurimis cumulavit ad illius laudem et tuam veram felicitatem perpetuo utaris. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die xxv. Octobris. M.D.XCV. Pontificatus Nostri

Anno

Quarto.

• Siluius Antonianus: •

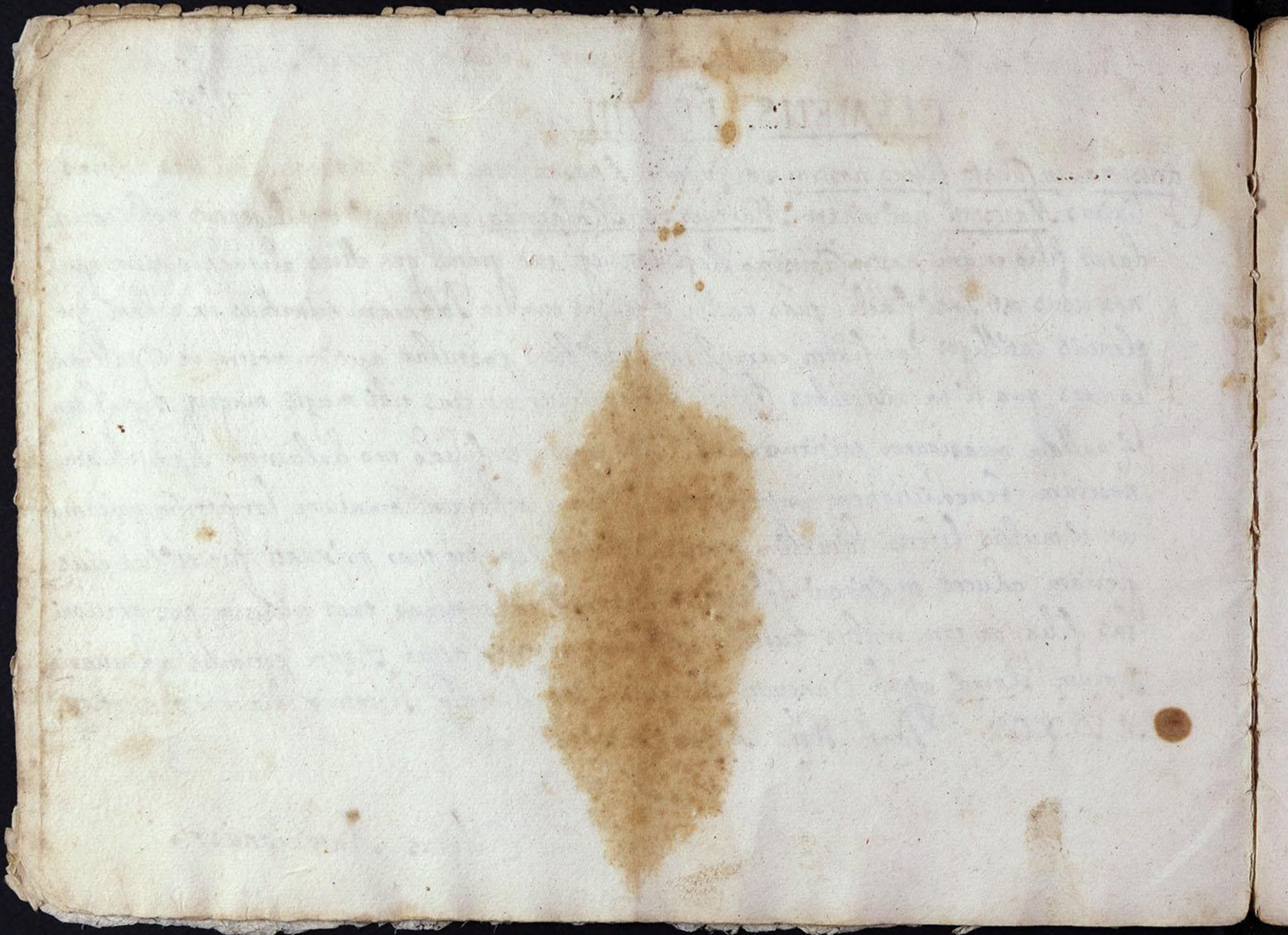
Carissima in Christo filia nostra Anna Austria Poloniae et Sueciae Regina Illustri.

N° 11.

CLEMENS. PP. VIII.

Carissima in Christo filia nostra salutem et Apostolicam benedictionem. Qui has nostras
litteras Maiestati tuae videt. Martius est Malacrida integritate et diligentia nobis comen-
datus filio etiam nostro Carissimo Regi coniugi tuo gratus qui illius aliquando opera apud
nos usus est sane fideli. quas autem ob causas eum in Poloniam misimus, ex eodem ipso
plenius intelliges cui fidem cumulatam habebis. postulat autem nostra in te paterna
caritas qua te in visceribus Christi prosequimur ut eius tibi magis magisque significan-
ter nullam occasionem praetermittamus. Tibi igitur et filiolo tuo dulcissimo Apostolicam
nostram benedictionem impartimur Deumque honorum omnium largitorem precamur
ut te multis liberis laetantem matrem efficiat quos pro tua praestanti pietate ad eius
gloriam educes, et aeterna felicitatis coronam consequaris tuis vicissim pijs orationi-
bus filia in tam multis curis et laboribus nostris apud Deum petimus adiuvari.
Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die xxv. Octobris.
M.D.XCV. Pont. Nri. Anno Quarto.

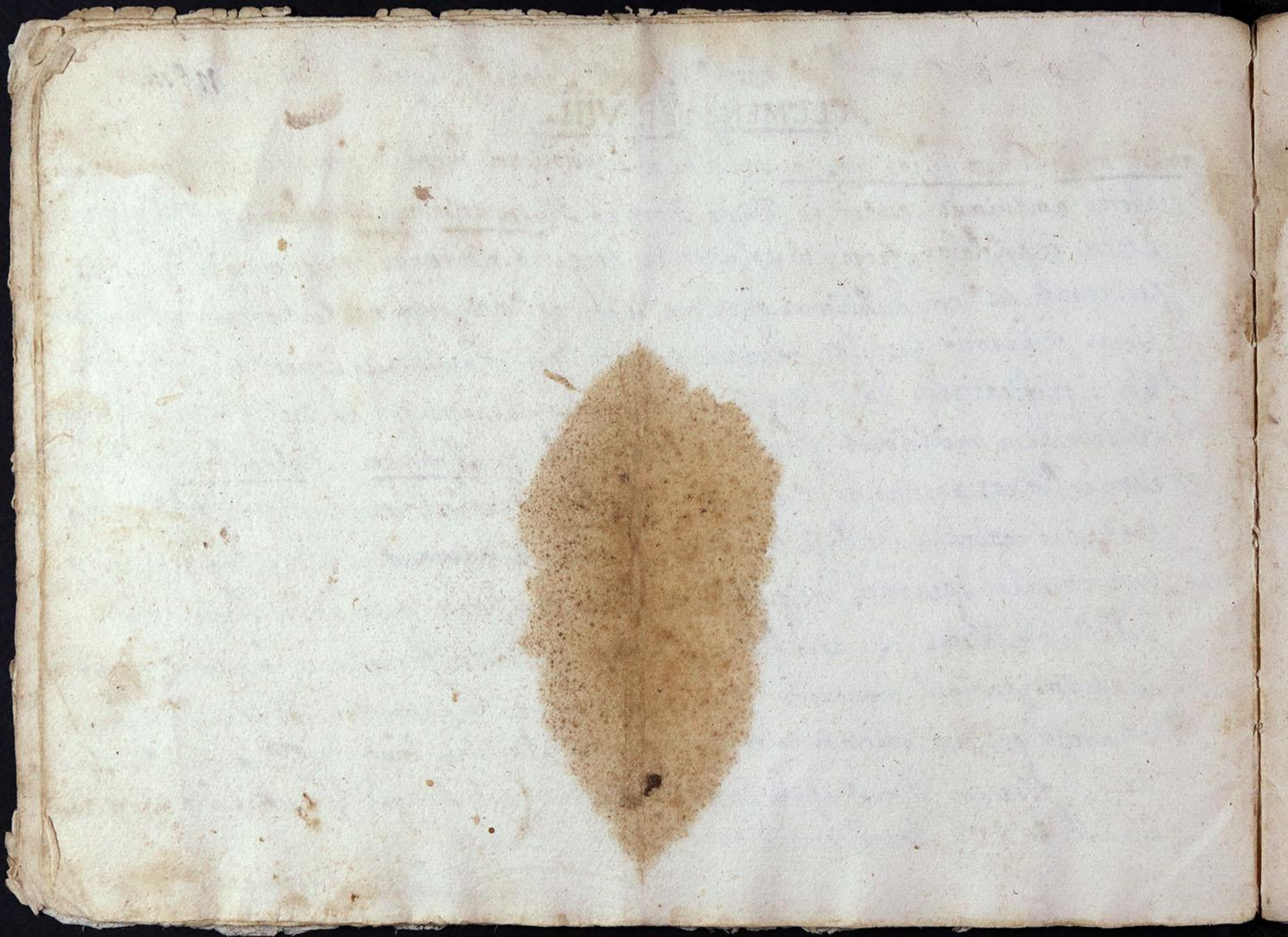
~ Siluius Antonianus. ~

Carissima in Christo filia nostrae Anna Poloniae Reginae Vidua. N° III.
CLEMENS PP. VIII.

Carissima in Christo filia nostra salutem et Apostolicam benedictionem. Sincerae caritatis affectu amavimus semper in Christo Domino Maiestatem tuam eademque animi propensionem, et praeclaram erga te voluntatem perpetuo retinemus. ex quamque id tibi satis persuasum esse non dubitamus quod tua etiam egrigia erga nos, et hanc Sanctam Sedem pietas, et devotio postulat gaudemus tamen per oblatam occasionem eius rei novas tibi significationes dari. Quam cum ob certam causam quae ad Dei gloriam refertur in Poloniam mittimus. Hunc Dilectum filium Martium Malaevitam. oblimus cum ex litteras nostras ad te et paternam quoque benedictionem nostram perveni nam ce tiva ex eo copiosius intelliges cui fidem habebis, ~~et devotum~~ is autem nobis carus est cum ob suam spectatam integritatem et fidem tum etiam quia uestro Regio nomini valde est addictus. Tu vero filia Carissima, quae ad Dei honorem et christianae reipublicae utilitatem pertinere cognoveris, tua ut soles opera et patrocinio, ubi opus erit fovebis ut auctis per Dei gratiam virtutum meritis uberiora, etiam in Caelo praemia consignaris. Datum Roma apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die xxv. Octobris. M. D. XCV. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Silvius Antonianus.

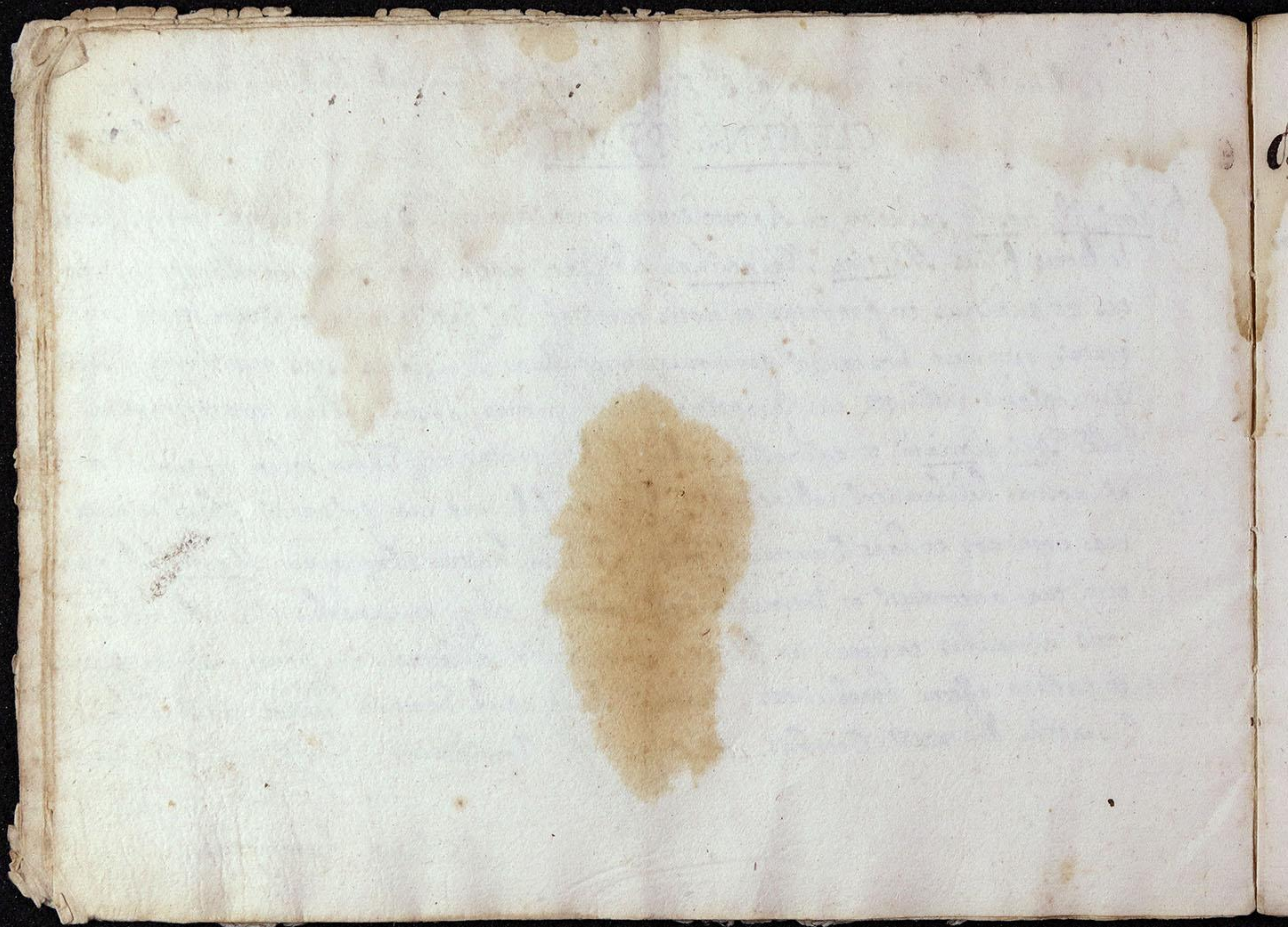
Dilecto filio nro Georgio th. S. Sixti Presbytero Cardinali Radivilo nuncupato:

CLEMENS. PP. VIII.

N. IV.

Dilecti fili nostri salutem, et Apostolicam benedictionem. Redder has tibi literas nostras
dilectus filius Martius Malacrida, tibi iam antea domestica familiaritate, et no-
tus ut audimus et probatus, et nobis certi ob uicij integritatem, et nrum usum sane
gratus, quz uero nos causa permouerint, ut illum in regiones istas mittimus ex eodem
ipso copiosius intelliges, cui propterea fidem tribues, nostrz quidem cogitationes ad
solam Dei gloriam, et animarum salutem diriguntur, atq; ad huc solum scopum in om-
ni nostra deliberatione collineamus. Qu uero fili pro tua prstanti uirtute, et perse-
tua erga nos, et hanc Sanctam Sedem, ad iussa nostra exsequenda, Martio ubi opus
erit, tua auctoritate, et patrocinio suffragaberis. tibiq; persuadebis te a nobis amari,
tonis uisceribus caritatis, ut filium singulariter dilectum, cui bona omnia optamus,
et paterno affectu benedicimus. Datum Romz apud Sanctum ^{Marcum} ~~Leone~~ sub Annulo
Piscatoris die xxv. Octobris. M. d. xcv. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

x Siluius Antonianus.

Dilecti filii nostri Andrea S. Angeli in Piscinas Diaconi Cardinali Batonio
nuncupato. CICMENS P.P. VIII. N. V.

Dilecti filii nostri salutem et Apostolicam benedictionem. Facit paternae benevolentiae vis, et efficacia,
qua te intimo cordis affectu in Domino complectimur, ut inter nostras multiplices sollicitudi-
nes de tuis etiam tibi anxij simus, quantum curam animo, et cogitatione nunquam certi deser-
uimus, et quavis id tibi satis persuasum esse non dubitamus, ut tamen id planius perspicere,
et illustrior adhuc voluntatis in te nostrae significatio extaret, statuimus ob hanc ipsam causam
tuam, certum hominem cum litteris, et mandatis nostris ad te mittere. is autem est Dilectus
filius Martius Malacrida uita integritate, et rimum usu nobis commendatus ac tibi no-
tus in primis, quem hoc etiam nomine magis amamus, et ad te mittimus mittendum censi-
mus, quod cum erga te egregie fidelem, tibiq. ualde addictum esse animaduertimus.
Huic igitur animi tui sensus aperiri, et quid a nobis fieri uelles planius explicari poteris,
nos enim tuis subleuandis, libenter opem officia et auctoritatem nostram quantum cum
Domino licebit adhibebimus, quod et hactenus omni caritate fecimus, ex eodem uicissim intelli-
ges, quid nos hoc tibi magis quieti tuae expediri, magisque bono et dignitati tuae accommodatum
esse censeamus, quod si sententiam nostram sequi deuenis, quae ut ab optimo in te animo pro-
ficiatur, qui te in filij loco habemus in Christo, ita ad tuam fratrisq. tui Stifani tranquillitatem
et ueram utilitatem dirigatur, speramus fore ut te consilij nostri nunquam deserat et nostram
erga te, et tuos propensionem non ipsa cotidie magis experiaris, quemadmodum uberius tibi

exponet idem Martius, cui fidem cumulatim habebis perinde ac nobis ipsis. Deus autem
qđ n̄ multis donis suis ornauit qui tū in Ecclesia sua Sancta tam insigni loco constituit
cuius gloriam n̄ quibus suis priuatis rationibus antiponen et illi priuatum dolorem
condonari, ut pietatem tuam decet non ambigimus, ipsi omnes cogitationes, et actiones
tuas dirigat in uiam pacis, et salutis perpetue, et nos tibi paterni benedicimus.
Datum Romę apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die xxv. Octobris.
M. D. XCV. Pontificatus Nostri Anno Quarto

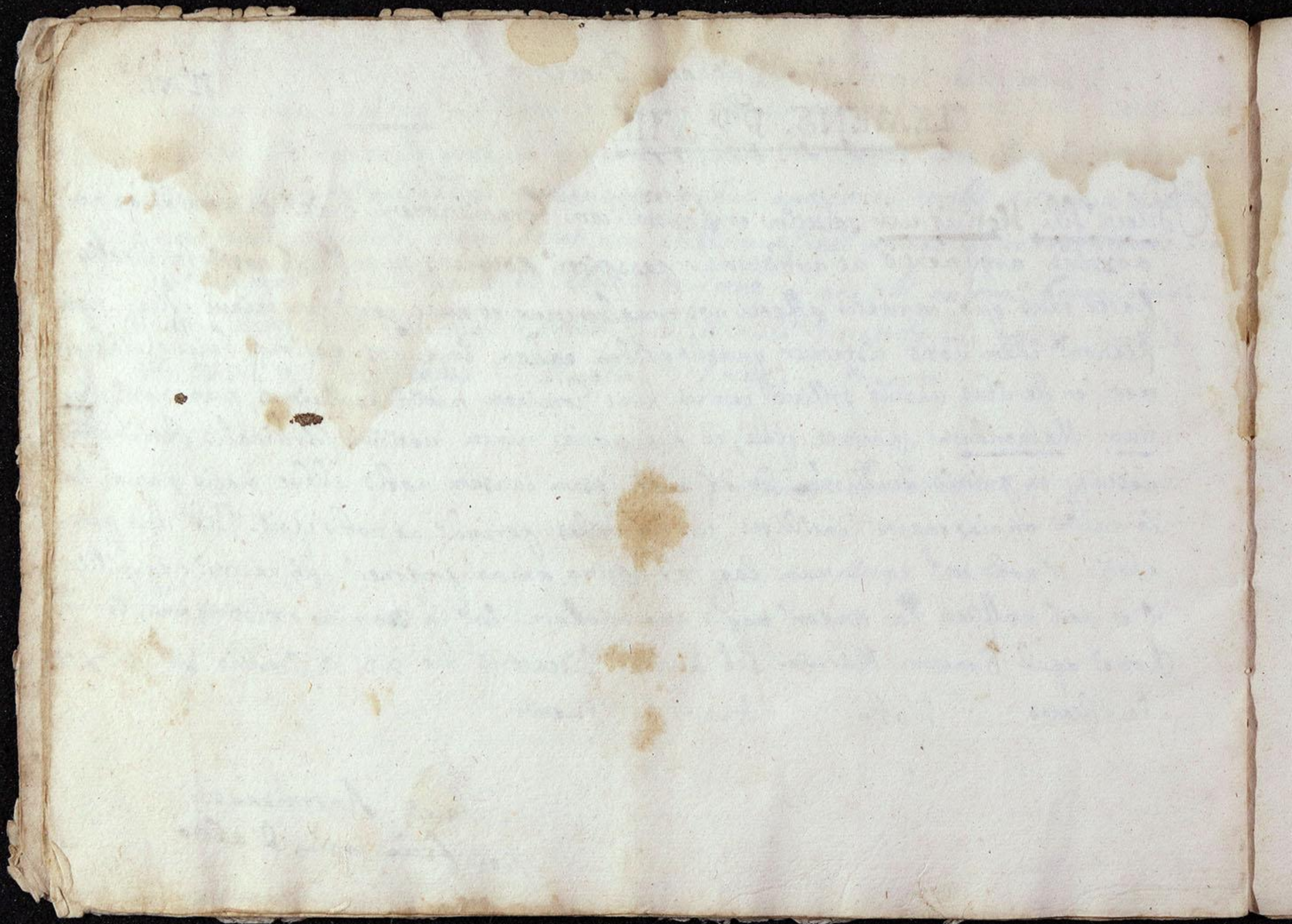
Siluius Antonianus.

Dilecto filio Nobili Viri Stephano Patris
CLEMENS. P^p. VIII.

N°. VI.

Dilecti filii, Nobilis uir salutem, et Apostolicam benedictionem. Sapi quidem alias non
absens argumentis ut arbitramur perspicere potuistis, tu ex filius nostris Cardinalis
frater tuus quo caritatis affectu uos complectamur, et nunc certi non minus efficaci signi-
ficatione idem uobis testamur, quando quidem eadem erga uos paterna beneuolentia per-
moti et de rebus uestris solliciti certum hunc hominem mitti decernimus, quem nosti Mar-
cium Malacridam spectata fide, et diligentia uinum uetum Cardinalis familiarum
uestrique in primis studiosum et ob hanc ipsam causam nobis adhuc magis gratum. ex
eo autem omnia copiose intelliges cui ita cūdes, perinde ac nobis ipsis. Tibi uero persu-
adebis si nobis esse carissimum eam nos optimo animo proponere, quod uestra tranquillitas
et uenū utilitati hoc tempore magis accommodata est, in Domino existimamus. Datum
Roma apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die XXV. Octobris. M. D. XCII.
Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Siluius Antonianus.
Non facit copia d'altro

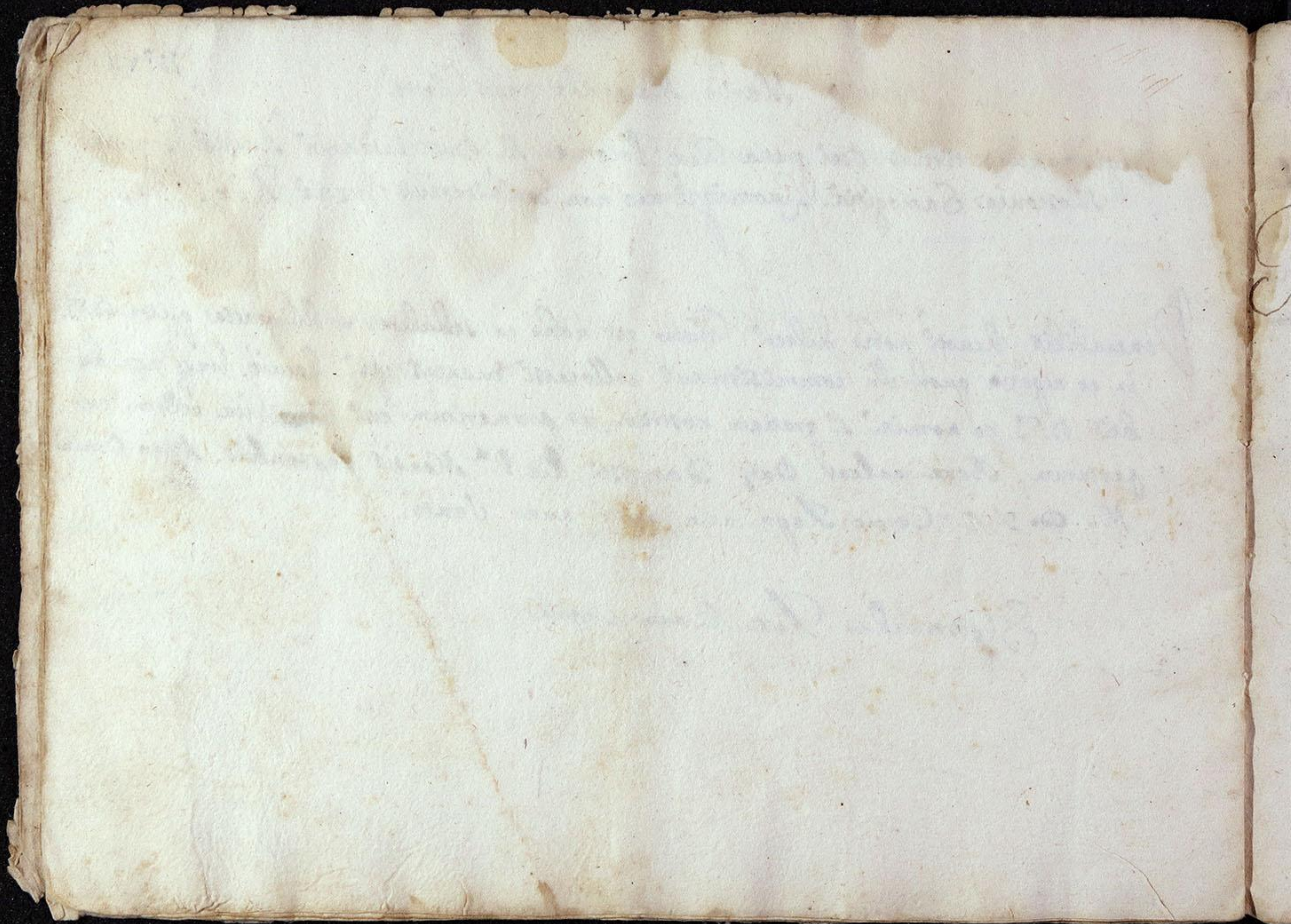
Venerando Martio Malacenis nobis dilecto.

Nº VII.

Sigismundus tertius Dei gratia Rex Polonia. M. Dux Lithuania Russia Prussia:
Moscouia Samogitia. Liouoniaq. nec non Hereditarius Sueciae Rex.

Venerabilis deuoti nobis dilecti. Grata est nobis ea sedulitas et diligentia, quam D. J.
in eo negotio quod illi commisimus collocari euentus ipsi locuit. Itaq. non du-
bitis D. J. eo nomine si gratiam nostram, ut promeritam est, ~~ita~~ ita etiam ex-
perturum. Bene ualeat. Dat. Danuisci die V. Mensis Septembris. Anno Domini
M. D. XC. Quercio Regni uero nostri anno Sexto.

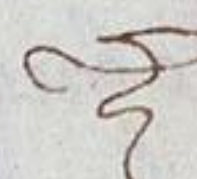
Sigismundus Rex. di mano propria

Beatissimo et Sanctissimo in Christo Patri ac Domino dñe Gregorio XIII.
diuina providentia Sacro Sancta Romana et Universalis Ecclesie summo
Pontifici domino meo colendissimo

Nº VIII.

BEATISSIME et Sanctissime in Christo pater ac Dominus dñe colendissime. Humilli-
mam mei commendationem et continuum filialis obsequentia incrementum. Cum grata
obsequia grato animo sint recognoscenda ac fidelis nobis dilectus Martius Malaceni-
da Foruliensis qui in superiori Poloniae intirigno Rmo Archiepiscopo Neapolitano
Nuntio Apostolico à Secretis erat de mi incipit Inelytas. Domus nostra Austria multis
nominibus optimis promeritis sit ita quidem ut eiusdem vicissim honori dignitati fortu-
nis et commodis undequaque victissimis semper consultum esse cupiam permittere nolui.
quin eundem Martium Malacendam iam in Seruitijs Rmi et Rmi Cardinalis Rad-
ziuilis amici nostri carissimi et honoramus ad Urbem proficentem S. Vra. maiori quo
porum studio comendamus. Eadem filiali studio atq. affectu emixe admodum rogans. Ut
cum S. Vra meo nomine fides S. Rmi et Rmi Cardinalis Radziuilis non nulla in ipsius
Malacenda fauorem dimissis exponet, huius mea accurata intercessionis respectu. non modo
benignam ac facilem S. Vra sese exhibent Venem etiam peculiaris aliqua beneficentia
illum prosequi patirni dignetur, quo n. ipsa intelligat ipsius commodum in primis mihi

cuerat et cordi fuisse. Id sane beneficentia genus sicuti in hominem de sede Apostolica
et inclita ~~domo~~ Inclita domo nostra Austriaca optimi meritum rectissimi collocatum
iri confido, ita ego id ipsum grato animo acceptum et pro eximio patrum in me affec-
tionis argumento habiturus sum. Quod reliquum est S^{tim} Vram pro beneficiis Ecclesie
de E^{is}, quam diutissimi superstitem esse ex animo opto eideq; filialem obsequentiam
deferens me rueratir commendo. Datum in Civitate Gratz die secunda mensis maij
Maij Anno Domini Millesimo Quingentissimo Nonagesimo primo.
Eiusdem S^{tis} Vra.

Obsequentissimus
filius.

Archidux Austria

Ernestus ~~manu propria~~

Beatiss.^{mo} et Sanctiss.^{mo} in Christo Patri ac Domino dño Clementi VIII. divina provi-
dencia Sacro Sancti Romanæ Ecclesiæ et Universalis Ecclesiæ summo Pontifici.

Nº IX.

Domino meo Colendis.

Sanctiss.^{mo} et Beatiss.^{mo} in Christo Patri ac Domino dño Colend.^{mo} Humillimam mei commenda-
tionem et continuum filialis obsequiis incrementum. Aequum axino omnino existi-
mo, ut cum quovis loco et tempore benignam rem habeam, qui nullam de inchoata
inchoata domo nostra Austriaca bene promerendi occasionem pretermissi videntur.
Cum igitur presentium exhibitor Martinus Malacrida pristinis temporibus haud ingra-
tam domui Austriacæ operam prestitit, eoque nomini singulari apud me gratiam
inierit, ita quidem ut eiusdem rebus fortunis atque commodis omnibus quam rectissi-
me semper consultum cupiam pretermitti nolui, quin eundem S.^{ti} Vra. de meliori nota
commendam presertim cum eundem ipsi qualitatibus pridictum esse intelligam quod
tali gratia plane dignus videatur. Eadem itaque debita reverentia atque submissioni
obsequenter rogo. Ut pridictum Martinus Malacridam Sanctæ Sedis Apostolicæ obser-
vandissimum patrum commendatum haberi eundemque protectioni sua clementer tueri
dignetur. Factura est hac in parte S.^{tas} Vra. nimis sua equanimitati dignam quam
ego pro excimis patrumque sue in me voluntatis argumentis habiturus sum. Quod si
liquet est S.^{ti} Vra. prosperam valetudinem omni felicitate auctam ex animo
precor, eidemque me obsequiosè comendo. Datum Viennæ die quarta mensis Novembris
Anno dñi Millesimo Quingentesimo Octuagesimo nono.

Ciusdem S.^{ti} Vra. Obsequenter. filius.

Copia di Lettera scritta dal S.^{to} Mario Malacorda. Doppo il suo ritorno alla Corte di Roma della dilata
ciatura fatta in Polonia al tempo di Cent. VIII. al Imperator, Archiduca Ernesto. Regina
Isabella di Francia, et al S.^{to} Duca di Tascara.

N.^o X

Sacra Caesaria M^{tas}. dⁿⁱ Colend^{mi}

Quod praesens praestari nequeo summum illud meum erga C^{as}. M^{tem}. V^{ram}. obsequij, et
reuerentia^m officium, id hisce literis ita testatum uelim, ut sibi que plus debeat, aut a quo
ex animo colatur magis quam a mi^{hi} ipso, existimet extari neminem. Nec est profecto quod
Romam paulo ante cum uenirem faciendum mihi prius luxerim, quam commemorati
on^{is} singularis eius in me humanitatis, et meam fati^m obligationem, et inenarrabilem
M^{ris}. V^{ra}. C^{as}. clementiam suspicer^e, atq^{ue} admitari: Maiora sunt enim a M^{ra}. V^{ra}. in
mi^{hi} collata beneficia, quaeque aut promereri seruiendo unquam aut perpetuas prae
dication^{is} eius in mi^{hi} merita extollendo possim. Verum clucet in hoc multo magis benigni
tas M^{ris}. V^{ra}. cum id foueri uelit, atq^{ue} augeri quod exili, et timere per se est, ut ubi
erueris, eo amplius, et munificentius beneficium testitur suum. Quod fit, ut cum M^{ras}.
V^{ra}. C^{as}. tanta me benignitate complectatur quanta summa eius humanitas patitur,
tantum mi^{hi} eidem deuinctum esse sentio, quantum haud scio an quisquam. Quae in n^{on} cu
maximi cupiam declarari quae nam mea^m partis sint rogo, et ~~obsecro~~ obsecro humilli
us. M^{tem}. V^{ram}. Caesariam ut cum mi^{hi} in seruit^{orum} suorum numerum n^{on} ceferis, hoc
quoq^{ue} uelis cumulatam honori, ut eidem aliqua in n^{on} serui^{rum}, atq^{ue} obsequi possim.
Habebis M^{tas}. V^{ra}. deuinctum sibi in primis hominem, et qui ut nichil aliud, in eo

tamen uel maxime contendo, ut M^{ris}. V^{ra}. C^{as}. salutaria Reip. Christian^{ae} consilia fortunet De^{us}.
Comendo mⁱ humillim^e gratia M^{ris}. V^{ra}. et eadem sicunda, ac fausta omnia deprecor.

Rom^{ae}. 14: Octobris 1549.

Sacra C^{as}. M^{ris}. V^{ra}.

Humillim^{us} et fidelissimus ser.

Martius Malacrida

Ser^{mo} Princeps. d^{omi}n^o. R^{end}.m^o. | Al Ser^{mo} Archiduc^{us} Ernesto. n°. XI.

Primum S^{mo} d^{omi}n^o. Nostro. osculandi pedes mihi potestas fuit, non inemor mandati C^{as}.
V^{ra}. eodem quoq; muneri eius nomin^e fructus tam functus sum adieciq; praeterea tum
pietatem intuenda, atq; amplificanda religioni catholica, tum studium quodam peculiar^e
quo C^{as}. V^{ra}. fertur in S^{ta}m suam. Nichil mihi uisus est S^{mo} d^{omi}n^o. iucundius excep^{er}
populi commemorationi ista pietatis C^{as}. V^{ra}. fauer^eq; si ita affirmavit eius amplitu
dini, ut S^{ta}s suz patriam summa cum charitati coniunctam uoluntatem in eamagno
uerim. Nec uero S^{ta}s suz duntaxat beneuolentiam conciliat sibi uirtus C^{as}. V^{ra}. deam
etiam animos ad se se allicit omni^{um}, qui Rep. Christiana adiecti sunt. Quorum numero qui
sunt etiam praesentia, et humanitati C^{as}. V^{ra}. electi, profecto tanto eidem obsequendi studio
tinentur, ut nihil unquam magis: Quod mihi mihi cum primis acciderit, qui C^{as}. V^{ra}. beni
gnitatem cum istis etiam, mirifice expertus sum ita sibi persuaden^e debet C^{as}. V^{ra}. mⁱ usq;
adeo eidem abstrictum esse, ut in ea, colenda, obseruandaq; primas concen^{er}amus sim nemi
ni. Comendo mⁱ humillim^e gratia C^{as}. V^{ra}. et mea illi assidua obsequia ita deferre, ut nec
naioni studio posim nec reuerentia. Roma. 28: Octobris 1549. C^{as}. V^{ra}. Ser^{mo} ne
Humill^{us} et fideliss^{us} m^{us} Addit^{us} m^{us}

Alla Maesta della Regina di Francia Isabella.

Ser.^{ma} M^{te}. Regina Isabell^a.

N° XII.

Sacra Matas.

Quod mihi mandarat M^{tas}. V^{ra}. ut S.^{mo} S^{mo}. nostro testimonium darem. Summa eius in
tam sedem observanti^a, id ita curavi ut licet antea cognita, et perspecta esset S.^{ti} sua
pietas Mis. V^{ra}. nihilominus augeat augien^a eam in dies magis magisque incredibili cum
voluptate intillescent. Nec vero quicquam est, quod S.^{ti} sua iucundius esse possit, quam
istis in locis Mis. V^{ra}. religionis Catholicae curam suscipere, et quantum in se est ab
omni iniuria vindicare. Ego vero qui Mis. V^{ra}. propensissimum in Temp. Christianam stu
dium novi non modo quae sint eius pietatis publica monimenta extollere soleo verum
etiam quanto cum humanitati. S^{mi} S^{mi}. H^{ri}. Ministros excipere, ac prosequatur. In
quibus cum ego unus sim, in quem multa benignitatis suggerant argumenta profecto
satis in ea observanda colendaq. nunquam mihi factum satis. Quoniam vero officij
mei partis sunt illud in primis animadverti, ut observantia in eam mea nullum
desiderantur testimonium a Mis. V^{ra}. humillim^e peto, ut licet in curandis mandatis
suis habeat. alios mihi diligentioris, paratio extant neminem S^{mi}. Comendo paratio
nim tamen mihi ipso ad obsequendum Mis. V^{ra}. existimet extant neminem S^{mi}. Comendo
mihi humillim^e gratia Mis. V^{ra}. et eidem secunda ac fausta omnia a Deo. opt. Max.
precor Mis. V^{ra}. Ser.^{ma} Rom^a. 28. Octobris 1589.

Humill^{us}. et Adhucissimas ser.
Martius Malsen

All. Ser.^{mo} Gran Duca di Toscana.

N° XIII.

Ser.^{mo} S. mio Pron. Orend^{mo}

Dopo l'arrivo mio qua hebbi gratia di baciare baciare i piedi à V. S. e bene in tempo che
essendo in procinto la Sta sua di partir per Terracina non potè dar conto de parti-
colari pertinenti à la mia Nunziatura; Vengo però ordin^{do} di fermarmi qui à quest'
affetto fin al ritorno di sua Beat.ⁿⁱ al qual tempo procurerò di espedirmi con buona
gratia della Sta sua. Ho fatto riverenza al M.^{re} sig. Cardinal Montalto, il quale
mi ha favorito con parole cortis.ⁿⁱ offerendomi promissioni cordialiss.ⁿⁱ delle cose mie per
esserle io raccomandato da l'Altezza Vra per acc.ⁿⁱ di lui vedendomi io tanto favorito
da lei, vengo di novo à baciare humilmente le mani, et supplicarla, di lei si degni
conservarmi la sua gratia come ser.^{le} devotiss.^{mo} del' Altezza sua à la quale con
humilliss.^{na} riverenza bacio le mani. Di Roma à li 14. d'Octobr^e 1599.
Di Vra. Altezza.

Humilliss.^{mo} et Obed.^{to} ser.^{le}

Martio Malacrida.

An questo libro sono le copie delle Brevi del
Gaya Cenera VIII. con l'omaggio al M. la
e da Maria in Talia di Trovato e di
Cui venia al Capitano. Fede al Signor. D. G.
e ritorno di Talia e di Trovato.

65

